

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Lindargötu
101 Reykjavík

Sent rafrænt í gegnum samráðsgáttina.

Kópavogur, 7. október 2019

Skatta- og lögfræðisvið Deloitte ehf. („**Deloitte**“) vill koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum við áform um frumvarp til breytinga á lögum um erfðafjárskatt nr. 14/2004 („**áformin**“).

Almennt er það mat Deloitte að áformin séu skref í rétta átt og fögnum við þeirri breytingu sem áformin gera ráð fyrir, að lækka erfðafjárskatt af allt að kr. 75.000.000 úr 10% í 5%. Það er hins vegar mat Deloitte að réttara væri að sleppa þrepaskiptingu og hafa eitt almennt skattþrep erfðafjárskatts, 5%, líkt var allt fram til ársins 2011¹ þegar að skatturinn var tvöfaldaður sem hluta af öðrum ráðstöfunum í ríkisfjármálum í kjölfar efnahagshrunsins. Í því sambandi þykir rétt að benda á að um er að ræða skatt sem felur í sér tvískattlagningu. Erfðafjárskattur er lagður á einstaklinga sem móttaka eignir arfleidda en þessar sömu eignir hafa þá áður sætt skattlagningu hjá arfleiddanda, hvort sem um er að ræða tekju- eða fjármagnstekjuskatta, eða aðra óbeina skatta eins og virðisaukaskatt á lausafjármuni.

Verði niðurstaðan sú að þrepaskipta erfðafjárskattinum gerum við athugasemd við þá tillögu að fyrirframgreiddur arfur falli ekki undir þrepaskiptinguna heldur falli sjálfkrafa í efra skattþrepið. Erfðalög og nágildandi lög um erfðafjárskatt gera ráð fyrir því að heimilt sé að fyrirframgreiða arf og gilda almennt sömu reglur hvort sem um er að ræða arfleiddslu að arfláta látnum eða fyrirframgreiddslu arfs. Deloitte telur það fela í sér mismunun að láta þrepaskiptinguna ekki gilda um fyrirframgreiddan arf. Við leggjum til að fallið verði frá þeim áformum og þess í stað verði sömu skattlagningu beitt hvort sem arfur er fyrirframgreiddur eða greiddur við dánarbússkipti.

Í ljósi fyrirhugaðar breytingar á lögum um erfðafjárskatt viljum við koma á framfæri ábendingu um ákveðinn galla í lögnum, samhliða því að leggja til að þeim verði breytt samhliða fyrirhuguðum breytingum um lækkun á skattprósentunni. Nánar til tekið er um að ræða 2. mgr. 4. gr. laganna sem fjallar um hvernig skuli meta til stofns erfðafjárskatts eignarhluti í félögum. Þar segir í 4. málslíð að séu hlutabréf ekki skráð á skipulegum verðbréfamarkaði skuli miða við gangverð þeirra í viðskiptum, annars bókfært verð eigin fjár samkvæmt síðasta endurskoðaða ársreikningi eða árshlutareikningi viðkomandi félags að viðbættum áunnum óefnislegum verðmætum sem metin eru til fjár og gefa af sér arð í

¹ Sbr. lög nr. 164/2010, um ráðstafanir í ríkisfjármálum

framtíðinni en óheimilt er lögum samkvæmt að færa til bókar. Sama gildi um eignir í öðrum félögum.

Deloitte gerir verulegar athugasemdir við það orðalag ákvæðisins að miða skuli við bókfært virði eigin fjár samkvæmt endurskoðuðum ársreikningi, þegar verðmæti félaga til stofns erfðafjárskatts eru fundin, enda er stór hluti íslenskra félaga ekki endurskoðaður. Má í því sambandi benda á að á grundvelli 63. gr. a laga um hlutafélög nr. 2/1995 og 54. gr. laga um einkahlutafélög nr. 138/1994, sbr. 98. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, hvílir ekki lagaskylda á félögum sem uppfylla tvennt af því að vera með niðurstöðu efnahags undir 200 milljónum, með hreina veltu undir 400 milljónum eða meðalfjölda ársverka undir 50 í tvö reikningsár, að láta endurskoða ársreikning sinn.

Það er gríðarlega umfangsmikið og kostnaðarsamt verkefni að láta endurskoða ársreikninga félaga með það eitt að markmiði að ljúka skiptum á dánarbúum. Deloitte hefur reynt af því að sýslumaður hafi gert kröfu um að erfingjar framvísi endurskoðuðum ársreikningi við dánarbússkipti þar sem að arfláti átti eignarhlut í einkahlutafélagi en félagið hafði aldrei verið endurskoðunarskylt samkvæmt lögum nr. 3/2006. Þá getur það sett erfingja minni hluthafa í flókna stöðu þar sem þeir hafa almennt ekki vald til þess að taka þá ákvörðun að ársreikningur viðkomandi félags verði endurskoðaður. Það er því tillaga Deloitte að ákvæði laganna verði breytt á þann hátt að miða skuli við bókfært verð eigin fjár samkvæmt síðasta ársreiknings eða orðalagi þess breytt þannig að miða skuli við síðasta ársreikning félagsins, sem uppfylla skuli ákvæði laga um ársreikninga þar sem skilyrði fyrir endurskoðun eru nánar útlistuð.

Virðingarfyllt,
Skatta- og lögfræðisvið Deloitte ehf.

Guðbjörg Þorsteinsdóttir, meðeigandi
S: 580 3082 / guthorsteinsdottir@deloitte.is

Ragnhildur Sigurbjartsdóttir, sérfræðingur
S: 580 3185 / rsigurbjartsdottir@deloitte.is